

The image features a stylized illustration of a deer's head and antlers. The color palette is dominated by deep blues and vibrant oranges, creating a high-contrast, almost abstract effect. The antlers are large and intricate, with many points and a flowing, flame-like appearance. The deer's face is shown in profile, looking towards the left. The overall style is reminiscent of a woodcut or a graphic print.

**ALBERT
VILLARÓ**

TERCER ORIGEN

Estrella Polar

ALBERT VILLARÓ
TERCER ORIGEN

Estrella Polar

Estrella Polar

© Albert Villaró, 2024

© d'aquesta edició: Edicions 62, S. A., Estrella Polar, 2024

Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.estrellapolar.cat

info@estrellapolar.cat

Aquest llibre va rebre una beca per a la Creació de l'ILC.

Primera edició: febrer del 2024

ISBN: 978-84-1389-753-0

Dipòsit legal: B. 911-2024

Imprès a Catalunya

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribueixes a mantenir l'ecosistema esmentat viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudis a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreça't a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessites fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Pots contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

El paper d'aquest llibre prové de boscos gestionats de manera sostenible i de fonts controlades.

12 de febrer

L'anunci

La Mare ens ho anuncia a l'hora de sopar, com si no tingués la més mínima importància. És capaç de donar les notícies més dolentes amb els somriures més dolços.

—El curs vinent ens n'anirem de Sabadell, nenes. Viurem en un altre lloc. Tots dos podem treballar des d'on sigui, i aquí ja no s'hi pot viure. Total —i em mira a mi, com si jo en tingués la culpa—, la Irene ja ha d'anar a l'institut, i és un bon moment per canviar.

M'he quedat amb la cullera penjada a mig aire. Feia dies que m'ensumava alguna cosa. Escoltava converses a mitges, veia els Pares empegats a l'ordinador després de sopar, rebien trucades, omplien excels amb números. Però em pensava que era una febrada i que passaria, com quan van voler comprar una autocaravana de segona mà i un dia no se'n va parlar mai més.

Aquesta vegada va de debò.

—On? —els pregunto.

Estic preparada per al pitjor.

Tinc una llista de llocs on ni morta me n'aniria a viure: el desert de Gobi, Corea del Nord, Palència i Zamora, Namíbia, la Patagònia, Nova Guinea, el Iemen, qualsevol part del món per damunt del cercle polar àrtic i tot l'Amazones, que és ple de serps verinoses i cocodrils i mosquits assassins.

—A un poble que es diu Llobarca —diu el Pare, inten-

tant (sense aconseguir-ho) que soni entusiasta i positiu—. És un poble molt bonic.

La Cèlia bada, com sempre, i ni s'adona del que significa aquest anunci. Remena les lletres de la sopa, a veure si pot pescar les del seu nom. No ho ha aconseguit mai. Ens n'aniríem a viure a Mart i a ella li seria igual.

Jo sí que tinc preguntes. Moltes. La primera, per què. Potser han entrat en un pla de protecció de testimonis i la màfia colombiana de la droga els està buscant.

Els Pares estan cansats de la ciutat. Perquè més tard costarà més, perquè tots dos tenen feines que no els obliguen a viure a Sabadell, i com més grans ens fem nosaltres, pitjor. Perquè els preocupa la nostra salut i el futur. Perquè durant els anys del coronavirus, tot i que érem massa petites per ser-ne conscients, al pis ho van passar molt malament, i perquè han vist que, si poses els avantatges de Sabadell al costat dels inconvenients d'instal·lar-nos en un poble, no hi ha color.

S'encenen tots els llums d'alarma. No vull deixar casa meva, ni l'esplai, ni les amigues, ni el club d'escacs ni res. Per anar on? El nom del poble, d'entrada, ja no m'agrada. Té un ressò sinistre. Llops. Es mengen les nenes i de vegades també els vells. Udolen a la lluna plena.

—Llobarca? On és, això?

—A prop del Marquesat de Somorra. Al Pirineu —diu el Pare, amb un entusiasme que sona una mica fals, com si fos Disneylàndia o Califòrnia—. És un poble petit, molt bonic. Us agradarà, nenes.

Al Pirineu? Ah, no, de cap manera. El Pirineu és lluny, allà no hi viu ningú que conegui i hi fa molt de fred. No m'agrada el fred. A mi ja m'està bé que el canvi climàtic ho vagi fonent tot.

El Pare ho presenta com si fos un projecte engrescador, però necessita més pràctica, perquè no se n'acaba de sortir.

—Eh, que està molt ben orientat, plantat dalt d'una roca. Té bones vistes. Cases de pedra! Boscos, prats i vaques.

Bestieses.

—Hmm. Quanta gent hi viu? —pregunto, i aquesta és la dada més important.

—Vuitanta habitants.

A veure: això no és ser petit. Petit són vuit mil. Vuitanta és microscòpic.

—També hi ha nens, Irene —afegeix, sufocat—. No és tan petit com sembla.

Sí, ja, segur. Potser seran dos o tres, i ja m'agradaria veure si han sortit gaire normals, havent crescut al bosc. Als pobles del Pirineu, com que no hi ha prou gent, es casen entre cosins o entre germans, i després els nens surten amb sis dits, una sola cella i orelles peludes.

Llanço un torpede a la línia de flotació: la seva responsabilitat com a Pares.

—I la nostra educació? On anirem? Hi haurà escola, com a mínim? Ja soc gran i em toca anar a l'institut. Vosaltres mateixos ho heu dit.

La Mare confessa que hauríem d'anar a estudi a Lagrau, la capital de la comarca, que és a trenta quilòmetres i a tres quarts d'hora del poble. Però que no patim, que hi ha transport escolar.

Sí, home, com els ianquis, amb un bus groc i tot. Va, home, va. Li pregunto si és conscient que cada dia passaríem hores en un trasto sense frens, amb aquells precipicis terribles que hi ha a les carreteres de muntanya, amb

plaques de neu, esllavissades i qui sap si bandolers. Que nosaltres tenim la vida per davant. Se'n penediran tota la vida i els remordiments els perseguiran sempre per haver-nos exposat a tota mena de perills.

No s'ho empassen. La Mare, sempre a punt per salvar el Pare quan la situació és desesperada, contraataca sense pietat:

—Irene, per anar ara a l'escola també hi posem més de mitja hora d'embussos, fum, nervis i mal humor. O no? I mitja hora més de tornada. Això els dies bons.

En això té raó. Jo no soc injusta i quan em guanyen reconec la derrota. Un a un. Empat. De moment. Necessito una aliada. La Cèlia. Per provar-ho no hi perdo res.

—I tu, Cèlia, què hi dius?

Amb aquella rialla angèlica d'algú que mai no ha trencat cap plat (i és la veritat: tots els trenco jo), la meva germaneta estimada respon:

—A mi m'està bé.

16 de febrer

Molt lluny

De tant que hem insistit —que he insistit jo—, avui els Pares ens porten a Llobarca. Si ens hi hem d'enterrar en vida, millor que ens n'anem fent a la idea.

Abans de sortir ens ensenyen el destí sobre un mapa antic, de paper.

—Mireu, és aquí.

Però els únics mapes que puc entendre són els del temps de la tele, on el país és un país petit, tot cau a tocar de Sabadell, que com tothom sap és el centre del món. Ens han ben enredat: Llobarca ÉS MOLT LLUNY.

Marxem que encara és de nit. Pastilles contra el mareig. Com que ja tinc dotze anys i aviat en faré tretze i no vull comportar-me com una nena i tinc el meu orgull, no els torturo cada cinc minuts preguntant quant falta (a més, ens ho diu el navegador: hores). La Cèlia, angeleta, al primer semàfor ja dorm. Jo també em quedo mig endormiscada, i entre capcinada i capcinada, veig com passem per l'autopista, una carretera amb revolts, un túnel que no s'acaba mai i, a la sortida, que m'han dit que estigui atenta perquè veuria la Cerdanya i les muntanyes, hi ha una boira de pel·lícula de por. Ves si no podríem anar a viure a una pleta, com la que té la fastigosa de la Carla, que ha convidat totes les de la classe menys a mi.

Per arribar a Llobarca s'ha de seguir una carreterota

estreta, de tretze quilòmetres, sense ratlles pintades, sense baranes, sense asfalt en molts trams i sense cunetes. I amb uns forats al quitrà que semblen fets per meteorits. No hi caben dos cotxes i no sé què passarà si en trobem un de cara. I sí, a la sortida d'un revolt molt tancat apareix un quatre per quatre de la Guàrdia Civil que baixa a tota bufa. El Pare reacciona a temps, s'arrambla a la vora (hi ha un espadat horrible), clava els frens i tanca els ulls, no sé si per aquest ordre.

Quan el cor li baixa de cent cinquanta batecs per minut continua. Falta poc.

—Ja hi som —diu el Pare, alleujat, i assenyala un rètol amb forats de bala, com els que vam veure a Sicília quan hi vam anar de vacances. Té escrit el nom del poble i hi ha dibuixat l'escut del municipi: un gossot que vol assemblar-se a un llop i una mena de bagul que potser és l'arca.

Aparquem a l'entrada del poble, on ens reben els contenidors de les escombraries i uns gossos que ens miren malament, però que, per sort, no se'ns acosten. Fa fred. Avancem pels carrers estrets com si fóssim exploradors. Tinc una mica de por. No hi ha ningú (probablement quan han vist forasters s'han amagat). Potser ens observen. Totes les cases del poble que he vist tenen una plaqueta a la façana: Cal Sidònia, Ca Lipàndria, Cal Cinat, Cal Colador, Cal Sot i Cal Sotet, Cal Bot. A la nostra hi diu Cal Púrnia.

De fora no m'agrada gens. La façana és de pedra, més aviat torta. El voltant de la porta està pintat d'un color blau intens. A les esclertes entre pedres, que són fosques i estan posades de qualsevol manera, s'hi fa molsa de pessebre i hi creixen unes plantetes en forma d'orella. El Pare ens empeny cap dins.

—No us encanteu, va.

És un edifici estret, de tres pisos. Des del carrer s'entra directament a la cuina. En una cantonada hi ha una llar de foc amb unes cadenes que pengen de la paret ennegrida. A dins de la campana hi ha una estufa de llenya. En una altra cantonada hi ha un moble per guardar plats i gots. La taula és enorme, amb un calaix en un extrem. A la paret de la dreta hi ha dues portes: la primera dona al vàter (sol i trist, sense lavabo, amb unes rajoles d'un verd horrorós), i la segona, a una habitació fosca, amb un finestró amb el vidre trencat i unes teranyines model Halloween. Serà la de la Cèlia, adjudicada. Ella ja s'hi veu, i fot uns bots de cabra damunt d'un matalàs de llana on s'han mort tots els habitants de la casa des del temps de Jaume I el Conqueridor.

De la cuina se surt a una mena de terrassa, i allà hi ha un galliner buit i una porta que baixa al que diuen que és el celler, però hi ha un cademat i no en tenim la clau.

Es puja al pis de dalt per una escala costeruda. Jo, que tinc el centre de gravetat alt i sempre caic de morros, soc la candidata perfecta per estrenar-la. Al primer pis hi ha una saleta, amb dos sofàs atrocinats, una tele vella amb un esquirolet dissecat a sobre i una altra estufa. Un bany minúscul, amb una banyera vella, amb potes. I una habitació dividida en dos espais.

—La nostra alcova! Sempre n'he volgut tenir una —diu la Mare amb un entusiasme fingit, com si aquella cova infecta fos la cambra on clapa la reina Letizia.

La que, per eliminació, hauria de ser la meva habitació, és petita i allargada, i no gaire més gran que la de la Cèlia. Però té un balconet. Sense vista: la boira és un iogurt grec.

Després pugem a dalt de tot, a les golfes, que és un espai llòbrec i amb goteres, amb el sostre de fustotes, ple de pols. Ja està tot vist. N'he tingut prou per saber que entre aquestes quatre parets negres i tortes seré una perfecta desgraciada.

Un cop feta la «visita bàsica», el Pare mira el cel com si hi entengués alguna cosa i diu que vol marxar de seguida, per si de cas comença a nevar. Dinarem pel camí, en alguna fonda de carretera on ens donaran botifarra cremada i una pasterada que en diran el trinxat de la Cerdanya. He de dir que el Pare és el més cagat de tots els xofers. No li agrada conduir. I menys encara, no li agrada conduir amb neu. Diu que no ho ha fet mai. Doncs ja s'hi pot anar acostumant, perquè està clar que a l'Himàlaia ens nevarà cada setmana entre setembre i maig.

La Mare —que té rajos X als ulls— s'adona que no estic gens contenta.

—Ara farem obres, no pateixis, Irene. Ni la reconeixeràs. Potser no hauríem d'haver vingut. O fer-ho més tard, a la primavera.

Li dic que no, glups, que ja m'està bé haver-la vist. No sé què hauríeu fet vosaltres en el meu cas. No sé dir mentides sense que es noti, però la Mare té la delicadesa de fer veure que s'ho creu.

Anem cap al cotxe i un gos salta i corre cap a nosaltres. Els gossos no m'agraden, per cap motiu en especial. Bé, em fan por. Una mica de por. Una mica no, molta. Pànic. I aquella bèstia se m'acosta, remena la cua com si fos un ventilador i borda. Sí, ja sé que no fan res i que només volen jugar, i juguen fins que et claven la mossegada i t'arrenquen el braç. El gos assassí és d'una nena que li ve

al darrere. Potser és l'única que viu aquí. És de la meva edat, em sembla, però és molt més alta que jo.

—Que pots agafar el gos? —li dic, tremolant—. És que em fan por.

—No es deixa —contesta, i diria que se'n fot—. Estigues tranquil·la i no et moguis, que no fa re. Només vol jugar.

Sí, ell només vol jugar, i jo em vull morir.

Sol·licito extracció.

Sol·licito extracció.

Sol·licito extracció.

Té pietat de mi i el crida (i el gos obeeix, una mica a contracor).

—Bresca! Vine, va.

El camí de tornada a casa es fa més curt, perquè cada vegada hi trobo més senyals de la civilització: més carreteres, més camions, cabines de peatge i radars. Ningú no té el detall de demanar-me'n l'opinió, potser perquè ja se la imaginem. A la Cèlia li ha agradat molt i només fa que repetir les meravelles de viure en una casa on per anar a fer un pipí has de pujar escales o bé baixar-les.

Arribem a casa i em tanco a l'habitació. No en sortiré fins que sigui major d'edat o fins que les coses tornin a lloc, el que passi abans. Els Pares, preocupats, es planten a l'altra banda de la porta amb actitud negociadora. Els he d'agrair que no vulguin subornar-me i que els raonaments que exposen siguin lògics i consistents. Primer, intenten convence'm que tot és pel nostre bé. Després, proven de fer-me pena: cada vegada els costa més mantenir el ritme de vida, viure a ciutat és un escàndol de car, el lloguer del pis es menja un sou i mig, i en un rampell de

sinceritat, confessen que n'estan fins al monyo, que a Sabadell i, en general, a tota l'Àrea Metropolitana la vida és insalubre i que el dilema és molt senzill: o marxem o acabarem tots bojos o malalts. Ara sí que m'arriben a l'ànima. No soc una mala persona, jo. Si m'expliquen les coses i me les justifiquen puc arribar a ser raonable. I així fem un pacte: que ho provarem. Si en un any a la majoria de la família no ens agrada, tornarem a Sabadell. Faig veure que m'ho crec. Però els agraeixo el detall.